

Departementet vil derfor ha opmerksomheten henvendt paa, at der i særlige tilfælder, hvor det findes rimelig, rettes henvendelse til amtskommunen om at delta i utredelsen av de til vedkommende veianlæg betingede kvotadelsbidrag.

Med hensyn til de i veidirektørens fremstilling omhandlede enkelte anlæg skal departementet derhos bemerke, at man vil anbefale, at veianlægget Sandstrand—Dybvik som foreslaaet fortsættes til Tennevik.

Videre vil man anbefale, at der opføres midler mot distriktsdidrag $\frac{1}{2}$ m. v. til følgende av veidirektøren foreslaaede nye bro og veiarbeider:

Bro over Salangselven ved Elvebakken,

Veianlæg fra Sørstrøm til Skøelven og

For **Finmarkens amt** er veidirektørens fremstilling saalydende:

- Anlæg.
1. Skalelv—Kiberg (fuldf.)
 2. Smørfjord—Kistrand (forts.)
 3. Kjelvik (fiskeværvei)
 4. Mehavn (fiskeværvei)

Tilsammen

I forelægget for amtstinget 1911 hadde veidirektøren efter omstændighetene foreløbig gaat ut fra en samlet bevilgningssum stor omtrent kr. 75 000,00 netto statsutgift til Finmarkens amt (kr. 80 000,00 brutto).

Idet amtmanden gjorde opmerksom paa, at der for terminen 1911—1912 er bevilget kr. 86 000,00 brutto (netto kr. 80 758,33) uttalte han om veidirektørens forslag:

«Dette virker overordentlig nedslaaende. Efter den indtrængende forestilling om veibudgettets økelse, som amtstinget ifjor med tilslutning av avdelingsingeniøren og amtmanden rettet til statsmyndighetene, skulde man dog anset det utelukkert, at bevilgningen blev nedsat. Med de gode fiskerier, som for tiden foregaar i Finmarken, har

Omlægning av veien Skjold—Raavand.

Derhos tiltræder man veidirektørens forslag om, at der i planen for veianlægget Tromsøysund—Ramfjord medtages en sidearm Sandviken—Ramfjordnes, heri indbefattet en mindre baatkai ved Ramfjordnes.

Iøvrig maa departementet indskrænke sig til for kommende termin at foreslaa opført til bro over Salangselven ved Elvebakken kr. 20 000,00, til Sørstrøm—Skøelven kr. 19 000,00, til Skjold—Raavand kr. 9 000,00 og til Lyngseidet—Rottenvik—Aarøbugt kr. 15 000,00.

Terminen 1ste juli 1912—30te juni 1913.

Det av amtstinget vedtagne budget.		Veidirektørens nærværende forslag.	
Brutto.	Netto.	Brutto.	Netto.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
46 500,00	44 175,00	46 500,00	44 175,00
40 000,00	38 000,00	33 500,00	31 825,00
8 500,00	7 650,00	9 500,00	8 550,00
25 000,00	22 500,00	—	—
120 000,00	112 325,00	89 500,00	84 550,00

en hurtig utvikling av kommunikationerne tillands faat dobbelt interesse, og en forsømmelse av saa hurtig som mulig at gjøre hvad gjøres kan, vil kunne bringe store tap. Hertil kommer, som av avdelingsingeniøren fremholdt, at anlæg av veier for hvert aar blir vanskeligere, eftersom grunden utnyttes og stiger i værdi.

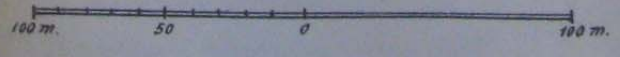
Amtmanden foreslog for amtstinget principalt at holde paa økning til kr. 120 000,00.

Amtstingets veikomite uttalte bl. a. følgende: «Amtstinget finder, at der i de første aar ikke maa være tale om en mindre totalsum for amtets veibudget end kr. 120 000,00. Man maa meget snart endog op i betragtelig høiere beløp. Det viser sig aar for aar mere og mere umulig med det nuværende budget at faa forøket amtets

Rute IX
Kjelvik Fiskevær

Maalestok 1:3000

- ==== beegner veier
- » gangsti
- » foreslaat veianlæg
- - - - » grænselinjer

veinet saa meget, som den raske udvikling av dets næringsveie absolut fordrer. Amtstinget maa derfor paany paa det indstændigste henstille til statsmyndighetene at ta hensyn til den stagnation i landsdelens utvikling, som vil være den sørgelige følge av en saa liten veibygning, som det nuværende budget tillater. Herunder maa ogsaa tages i betragtning, at Finmarken fik begynde meget sent med sin veibygning. Amtstinget maa i tilslutning til amtmanden beklage, at veidirektøren iaar foreslaar veibudgettet for Finmarken mindre end for indeværende termin bevilget».

Veidirektøren har angaaende trangen til veibevilgning i Finmarkens amt uttalt sig noget nærmere i bemerkningerne under det foranstaaende almindelige avsnit «Veibudgettets størrelse». Her skal alene tilføies en beklagelse over, at budgettets stilling ikke synes at tillate imøtekommelse av amtstingets anmodning i nogen større grad end gjort i nærværende forslag.

Veidirektøren vil i denne forbindelse særlig fremhæve betydningen av veianlæg i fiskeværene. Disse veier er meget paakrævet og bør søkes paaskyndet, saa ikke bebyggelsen skal vanskeliggjøre deres realisation (kfr. sak nr. 47 i amtstingsforh. 1909, side 9 flg.).

Rute V.

Tanafjord—Varangerfjord—Vadso—Varde med arm Nyborg—Bigganjarg.

Skalelv—Kiberg.

(Kartskisse i veibudgetprp. 1901—1902).

Hittil bevilget	kr. 128 500,00
Overslagssum	« 175 000,00
Resterer	« 46 500,00,

som foreslaaes opført.

Rute VIII.

Smørfjord—Kolvik—Lakselv—Karasjok med sidelinje til Østerbotten.

Smørfjord—Kistrand.

(Kartskisse i veibudgetprp. 1906—1907).

Hittil bevilget	kr. 8 000,00
Overslagssum	« 87 000,00
Resterer	« 79 000,00,

hvorav foreslaaes opført « 33 500,00.

Rute IX.

Søndre—Nordre Honningsvaag med arm til Kjelvik.

Kjelvik.

Kjelvik paa Magerøen er et betydelig fiskevær med poststation og dampskipsanløpssted. I været bor ca. 130 mennesker, men paa tællingsdagen under vinter- og vaarfisken har der i de senere aar ligget fra 500—780 mand og ialt har i kortere eller længere tid deltat i dette fiske 600—900 mand.

Fremkomsten i været er for tiden meget daarlig, og veidirektøren vil paa det bedste anbefale veianlæg der.

Veiens længde er 1 300 m. I forelægget for amtstinget 1911 blev overslagssummen opgit til kr. 8 500,00 med bemerkning, at deri er indbefattet kr. 1 000,00 til reparation og delvis ombygning av den for stortingsbevilgning i 1901 byggede fotsti fra Kjelvik til Nordre Honningsvaag. Imidlertid blev det antydnet, at der muligen vilde tiltrænges mere end kr. 1 000,00 til reparation av fotstien.

Avdelingsingeniør Rode har senere detaljert gjennomgaaet den nødvendige reparation av stien i Kjelvikskaret og fundet det nødvendig at foreslaa yderligere reparationsarbeider for kr. 1 000,00.

Overslagssummen blir saaledes kr. 9 500,00. I forelægget for amtstinget foreslog veidirektøren, at distriktsbidraget fastsættes til $\frac{1}{10}$ m. v.

Amtmanden uttalte sig for $\frac{1}{15}$. Foruten at henvise til sak nr. 47 i amtstingsforhandlingerne for 1909 tilføiet amtmanden som yderligere grund for at forlange $\frac{1}{15}$ distriktsbidrag, at distriktets utgifter til fiskeværveiene blir betydelige paa grund av den større værdi, som grundene i fiskeværene har faat.

Amtstingets veikomite anbefalte vedtagelse av $\frac{1}{10}$ for ikke at risikere, at anlegget blir utsat, men henstillet dog indsendt andragende om, at distriktsbidraget blir sat til $\frac{1}{15}$ m. v. (som for Berlevaag).

Amtstinget bifaldt komiteindstillingen. Veidirektøren skal for sit vedkommende bemerke, at da Finmarksfisken iaar har været usedvanlig rikt, antar veidirektøren, at distriktsbidraget bør fastsættes til $\frac{1}{10}$.

Det forutsættes derhos, at der forinden arbeidet iverksettes foreligger detaljerte, bindende overenskomster med alle de til veilinen støtende grundeiere angaaende saavel grund til veien, dens grøfter og skraaninger, som ulempeerstatning og erstatning for flytning av de nødvendige huser, fiskehjeld m. v., som veiens anlæg i tilfælde vil foranledige (kfr. avdelingsingeniør Rodes uttalelse

i skrivelse av 24de februar 1909, amtstingsforh. s. a., sak nr. 47, side 9 flg.).

Forannævnte overslagssum kr. 9 500,00 foreslaaes opført mot bidrag $\frac{1}{10}$ m. v.

Rute V b.

Fiskeværveier i Tanen.

Mehavn.

Mehavn er et stort fiskevær ved bunden av

Mehavnsfjord, 8 km. østenfor Nordkyn. Her er poststation, telegraf- og telefonstation, dampskibs-anløpssted og handelssted.

Den hjemmehørende befolkning i 1900 utgjorde 122 individer.

Fiskeværet søkes aarlig av over 1 000 mand. I forelægget for amtstinget 1911 uttalte amtmanden følgende:

«Mehavn har hat en enestaaende rask utvikling. Jeg opfører nedenfor de kvanta som i aarene 1905—1910 under vaarfisket er opfisket i Mehavn:

1	2	3	4	5	6	7
Aar.	Torsk.	Hyse.	Kveite m. v.	Lever.	Hoder.	Samlet verdi.
	Kg.	Kg.	Kg.	Hl.	Stkr.	Kr.
1905	1 798 000	1 500	209 200	1 799	599 000	256 467,00
1906	2 731 000	14 000	98 000	2 995	910 000	380 664,00
1907	6 581 000	52 000	193 000	6 850	1 970 000	878 620,00
1908	7 235 000	34 000	161 900	8 011	2 100 000	665 080,00
1909	7 220 800	110 000	77 000	5 348	2 066 000	501 658,20
1910	10 193 600	642 000	126 400	8 329	2 500 000	1 032 460,00

Iaar er der opfisket i Mehavn ca. $17\frac{1}{2}$ millioner kilo eller ca. $\frac{3}{5}$ av det hele i Lofotens opsynsdistrikt opfiskede kvantum. Der er lagt mange penge ned i nybygning og private smaa veianlæg opover knauserne; men før der blir en ordentlig stamvei, vil forholdene bli utilfredsstillende. Veien er nu elendig, hvad jeg personlig overbeviste mig om ved et besøk i begyndelsen av maie.

Amtmanden foreslog anlægget optat paa budgettet 1912—1913 mot bidrag $\frac{1}{15}$ m. v.

For bidragets vedkommende uttaltes den samme begrundelse som for Kjelvik (se foran).

Amtstinget vedtok ogsaa for Mehavn $\frac{1}{10}$; men besluttet at anseke om bidragets nedsættelse til $\frac{1}{15}$.

Ogsaa for Mehavns vedkommende maa veidirektøren foreslaa som distriktsbidrag $\frac{1}{10}$ m. v.

Likeledes forutsættes tilveiebragt for dette anlag lignende overenskomster med grundeierne som omhandlet under Kjelvik.

Ved veidirektørens gjennemgaaelse av denne veisak paa stedet bragtes paa bane nogen utvidelse av den fremlagte plan, anslaat til kr. 25 000,00, idet det ansaaes ønskelig at forlænge anlægget til kirkegaarden og at oparbeide armer til Nordmandsetvandet og Veivik. Resultatet av de i saa henseende fornødne videre undersøkelser foreligger endnu ikke.

I hvert fald synes budgetmæssige hensyn at være til hinder for opførelse av noget beløp til dette anlag paa budgettet for kommende termin.»

Departementet vil anbefale, at der for kommende termin opføres midler til det i fiskeværet Kjelvik foreslaaede veianlæg — anslaat til et kostende av kr. 9 500,00.

Idet man skal oplyse., at der foreligger sedvanlig skematisk vedtagelse for distriktsbidrag $\frac{1}{10}$ m. v., datert 13de december 1911, tilføies, at amtmanden i skrivelse til veidirektøren av s. d. har andraget om at distriktsbidraget til veianlægget i Kjelvik sættes til $\frac{1}{15}$ m. v. I den anledning har amtmanden fremholdt, at man særlig maa ta i betragtning at veiene i fiskeværene for en væsentlig del anlægges av hensyn til fremmede fiskere og vil komme disse tilgode.

Departementet finder imidlertid at maatte slutte sig til veidirektørens forslag om, at distriktsbidraget fastsættes til $\frac{1}{10}$ m. v.

Iøvrig maa departementet av budgetmæssige hensyn indskrænke sig til for kommende termin at foreslaa opført kr. 29 500,00 til fortsættelse av veianlægget Smørfjord—Kistrand.

Departementet skal bemerke, at man, hvor intet motsat er anført, tiltræder veidirektørens

forslag til bevilgning til de foran omhandlede anlæg.

Det forutsættes, at vedkommende distrikter som sedvanlig utreder erstatning til grund og gjærdehold, derunder indbefattet erstatning for grustak i anledning av veianlæggene og for anden jordskade utenfor veilinjen, som ved disse foranlediges.

Departementet skal i denne forbindelse gjøre oppmerksom paa, at man med paategnings-skrivelse fra stortingsrepresentanten Aarnes har mottatt en forestilling fra amtsingeniøren i nordre Bergenhus amt, datert 4de mars 1910, angaaende utbetalingen av de statsbidrag, som av stortinget bevilges til bygdeveianlæg.

Amtsingeniørens skrivelse er saalydende:

«Som De vet, utbetales statsbidrag til bygdeveisanlæg først efterat en del av anlegget er oparbeidet eller en saa stor sum, som der er utbetalt eller anvist av distriktet. Dette volder i mange tilfælder ulemper og pengeforlegenhet. Tidligere var det saa, at de interesserede selv utførte alt arbeide og amts- og kommunebidrag benyttedes til opsyn, redskaper m. v. Men nu forekommer dette ikke saa ofte. De interesserede, som selv deltar i arbeidet, er et faatal av det samlede antal, og man er henvist til at bruke fremmede arbeidere, d. v. s. ikke interesserte. Og disse maa til enhver tid ha penge — forskud paa sit arbeide — da de i regelen er smaafolk, der lever av saadant arbeide. Og da strækker ikke distriktsbidraget langt. Ved enkelte anlæg, hvor den økonomiske stilling er bedre, laaner de interesserte penge til at lønne ut arbeiderne. Men dette er kun undtagelser og paafører de interesserte rententlæg, der ikke kan godtgjøres dem av anlegget.

Jeg tillater mig derfor at forespørre, om det ikke gik an at faa en forandring heri saaledes, at man fik utbetalt av statsbidraget efterhvert, som man trængte det, uanset om der ikke var oparbeidet det tilsvarende av distriktet. Vedkommende herredsstyre har jo garantert anlæggenes fullførelse og desuten de interessertes andel, saa at der jo ikke er nogen risiko. Amtsbidraget og herredsbidraget utbetales uten at der forlanges nogen saadan forhaandsoparbeidelse av distriktet. Da De jo er medlem av veikomiteén, kan De muligens undersøke, om der kan gjøres nogen forandring heri.»

Det av amtsingeniøren i nordre Bergenhus amt saaledes paa bane bragte spørsmål er blit forelagt veidirektøren til erklæring.

I paategnings-skrivelse av 27 juni 1910 har veidirektøren i den anledning bl. a. uttalt,

at han «for nærværende ikke finder grund til at foreslaa nogen forandring i den hittil befulgte regel med hensyn til utbetaling av statsbidragene til oparbeidelse av bygdeveier, idet som bekjendt det foreliggende forslag til ny veilov forutsætter at fordelingen av statsbidragene overlates til amtstingene, hvorved det av amtsingeniøren i Nordre Bergenhus paa bane bragte spørsmål om utbetalingsmaaten formentlig vil bortfalde.»

I tilslutning hertil skal departementet bemerke at spørsmålet om at overlate fordelingen av statsbidragene til amtstingene ogsaa er omhandlet i den av sidste stortings veikomite avgivne indstilling angaaende den kgl. proposition om utfærdigelse av ny veilov, jfr. indst. O. XVI for 1911 side 6—7.

Da denne indstilling endnu ikke har været behandlet av Stortinget finder departementet ikke for nærværende at burde opta til behandling det nævnte spørsmål om forandring i de regler, der befølges ved utbetalingen av statsbidragene til oparbeidelse av bygdeveier.

Man skal derefter hitsætte hvad veidirektøren i sin fremstilling har anført angaaende

Ekstraordinært vinterveiarbeide.

«Ved de i nærværende budgetforslag opførte anlæg kan der ikke paaregnes tilstrækkelig vinterarbeide for mere end den faste arbeidsstok.

I tilfælde av at der skal gives bevilgning til ekstraordinære arbeider til beskæftigelse av arbeidsløse i vintertiden, vil man formentlig kunne anvende saadan bevilgning ved følgende veianlæg:

Akershus: Blikrud—Heggedal.
 Buskerud: Sigdal—Eggedal.
 Bratsberg: Skien—Slemdal.
 Nedenes: Songe—Tvedestrand.
 Søndre Bergenhus: Tøsse—Aadland,
 ————— Solheim—Matre.
 Nordre Bergenhus: Nes—Røneid.
 ————— Førde—Naustdal.
 Romsdal: Rødset—Søholt.
 ————— Henden—Snekvik.
 Søndre Trondhjem: Fævaagskaret—
 Mælan.»